

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY
2012. március 31.

VII. OSZTÁLY

3. változat

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I. 35 pont

Olvasd el figyelmesen a következő szöveget, majd oldd meg a feladatot!

A legnagyobb pallér

*Úgy rakják, úgy rakják magos Déva várát,
Úgy rakják, úgy rakják magos Déva várát.*

*Átkozott legyen hát magos Déva vára,
Még a nap se süssön fényesen má rája!*

*Ha nappal felrakják, éjjelre leontsák,
Ha nappal felrakják, éjjelre leontsák.*

*Elvesztettem érte kedves feleségem,
Árva maradt immár a kedves gyermekem!*

*A legnagyobb pallér azt a törvényt tette:
Miknek felesége jó reggel előre,*

*Jó reggelt, jó reggelt, legkedvesebb uram!
– Jó reggelt, jó reggelt, kedves feleségem!*

*Rögtön megfogassék és vérit vetessék,
Az gyenge csontjait kőfal közti tegyék*

*Kedves feleségem, mét jöttél most ide,
Mét jöttél most ide, fejed elvesztére?*

*Az gyenge csontjait kőfal közti tegyék,
Az ő piros vérit mész közti keverjék.*

*Rögtön meg is fogták és vérit vetették,
S a gyenge csontjait kőfal közti tették.*

*Pallér felesége azt az álmot látta:
Udvara közepén vérpatak folydogál*

*A gyenge csontjait kőfal közti tették,
Az ő piros vérit mész közti keverték.*

*– Kocsisom, kocsisom, legjobb kocsisom,
Készítsd el a hintóm, fogd bé a hat lovam*

*Istenem, istenem, hát a kicsi fiam?
Istenem, istenem, hát a kicsi fiam?*

*A ló az ebeké, az út az Istené.
Hajtsad, kocsis, hajtsad magos Déva felé.*

*Vadnak ingó bölcsők, akik elaltassák,
Vadnak jó asszonyok, akik megszoptassák!*

*Ha nem jó reggelre, elveszett örökre,
Ha nem jó reggelre, elveszett örökre!...*

*– Istenem, istenem, hol van édesanyám?
Istenem, istenem, hol van édesanyám?*

*– Ne sírj, kicsi fiam, hazajő estére,
Ha nem jó estére, hazajő reggelre.*

(Kászonaltiz)

1. Hogyan érvényesülnek a népballada műfaji sajátosságai ebben a változatban?
2. Milyen az asszony magatartása?
3. Milyen érzelmi állapotot fejez ki a balladai átok?
4. Értelmezd a következő szövegrészletet!

*Átkozott legyen hát magos Déva vára,
Még a nap se süssön fényesen má rája!*

II.**35 pont**

Az alábbi útikönyv-részlet alapján képzelj el, hogy te és barátaid is meglátogattátok ezt a csodás helyet. Írj élménybeszámolót a kirándulásról!

Szkerisóra-jégbarlang:

A jégbarlang mélyében egy 3000 éves, a jégkorszak idejéből megmaradt jégtömb látható. Egy meredek sziklafal melletti hosszú lépcsősoron lehet leereszkedni a barlang bejáratához. Megfelelő felszerelés nélkül csak az első két termet lehet látogatni. A barlangban a hőmérséklet nyáron 1 C fok, télen pedig -7 C fok körül van. A lépcsők állapota sok helyen nem megfelelő, és a világítás hiányos, ezért feltétlenül vigyünk magunkkal elemlámpát.

III.**20 pont**

1. Az első szó utótagja megegyezik a mellette lévő előtagjával. Írd a pontok helyére a közös szót!

Pl.: termő...**föld**...rengés (termőföld-földrengés)

jég...kabát

vízi...rúgás

szamár...tanú

cseppkő...kutatás

szökő...ásó

lúd...masszázs

séta...kormány

vihar...szakadás

perzsa...bombázás

béke...dúc

2. Mondatközi, mondatvégi írásjelek segítségével különböző jelentésű mondatokat alkothatsz az alábbi betűhalmazból. Alkoss 5 mondatot úgy, hogy a betűk sorrendjén ne változtass!

észrevettekrisztinaeztrosszultette

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont